

Hvordan en biodiversitetsstrategi kan sikre en målrettet strategisk planlægning som arbejder for større synergiprojekter

En lille fortælling om Aalborg Kommunes arbejde med begyndelse i strategi og politik

Catrine Grønberg Jensen

**Aalborg
Kommune**

Grundfortælling i Aalborg Kommune

- *Den grønne dagsorden*

Rig Natur

Strategisk planlægning giver

Fælles retning , Enighed, Effektivt, Opmærksomhed

STRATEGI FOR RIG NATUR

Vision

- Aalborg Kommune skal have en rig natur.
- Måltrettet og kreativt vil vi give mere plads til det vilde dyre- og planteliv – med særligt fokus i byerne.
- Vi vil standse tabet af vilde dyre- og plantearter og vende udviklingen til en fremgang. Såvel i som udenfor byerne vil vi skabe de vilkår, som gør det muligt.
- Først og fremmest vil vi sikre og forbedre den eksisterende sårbar og værdifulde natur.

Målsætninger og handlinger

- Aalborg Kommune vil opstille målbare og konkrete mål for, hvordan den kommunale planlægning, projektering, anlæg og drift kan understøtte udviklingen af en rig natur.
- Aalborg Kommune vil stå til rådighed med vejledning til borgere, virksomheder, institutioner mv., som ønsker at bidrage til at fremme biodiversiteten på deres arealer.
- Aalborg Kommune vil aktivt formidle vigtigheden af rig natur og bæredygtig adfærd.

Hvordan har I tænkt jer at gøre det?

Konkrete realiserbare mål

DN HJÆLPER KOMMUNER TIL STÆRK NATURPOLITIK

Kommunerne sidder med en vigtig nøgle i forhold til at løse biodiversitetskrisen, men kun få kommuner har sat sig mål for, hvordan de vil bedre tilstanden i den lokale natur. Nu giver DN en håndsrækning.

Danmark befinder sig ligesom resten af verden i en biodiversitetskrisen. Kommunerne er forvaltere af naturen og sidder derfor også med en vigtig nøgle i forhold til at stoppe tabet af biodiversitet. Alligevel er det kun en tredjedel af de danske kommuner, der har en naturpolitik.

I foråret samarbejder DN Projekt Naturkommuner, der skal hjælpe kommunerne til at sætte ambitiøse mål for naturen. Med en inspirationskatalog guider DN kommunerne i at kortlægge deres natur og udvikle en naturpolitik. Desuden skal et "veikommunikations" give indblik i, hvordan biodiversiteten bedst fremmes i forskellige naturtyper.

"Det er fornuftigt, at så få kommuner har vedtaget mål, der kan bane vejen for en rig og robust natur, derfor har vi nu udviklet en værktøjskasse til kommuner, der ønsker en stærk naturpolitik," siger Maria Rasmussen, projektleder i DN.

NATUREN RYKKER FREM I BUSSEN. I Aalborg Kommune vedtog man i 2018 en politik for naturen. Målene lægger sig helt op ad de FN-mål, som Danmark har forpligtet sig til at indfri. Blandt andet skal 17 procent af kommunens areal være natur i 2025, hvilket kræver 200 hektar ny natur om året.

Ambitiøse og målbare mål er netop det, DN ønsker at fremme.

"Udfordringen på naturområdet er, at der ikke er vedtaget nogen politiske mål om, at man for eksempel skal sikre plads til naturen på så og så mange hektar. Ved at vedtage ambitiøse mål som i Aalborg opprioriterer naturen på den helt rigtige måde," siger biolog og seniorforsker på Aarhus Universitet Rasmus Kjær, der har bidraget til Naturkommuner. Hans Henrik Henriksen er rådmand i Aalborg Kommune. Han kan godt granske det billede.

"Naturen er rykket frem i bussen, efter vi har fået en politik. Hvor vi tidligere mest talte om at have en naturpolitik, er det nu blevet en del af kommunens politik."

Hvordan kan det lykkedes i praksis

- Vi træffer utrolig mange vigtige beslutninger hver dag
- **Vi har et stort ansvar**
- Men også fordi vi som kommuner er herreseje og har en utrolig bredde!
- Kommunerne er både
 - Grundejere
 - Myndighed
 - Meningsdannere
 - Foregangsorganisationer
 - Motivatorer

De vigtigste tanker og personer

- Vi kan ikke løse de store komplekse problemer selv
- Samarbejde på tværs
 - Ressourcer
 - Kvalifikationer
 - Bredde i problemløsning
 - Multifunktionelle fordele

Hvordan kan det strategiske arbejde med biodiversitet skabe synergi med klima

- Vi italesætter biodiversitet, hvor klima er en underligger
- Vores tilgang er, at hvis du starter med at se på hvor vi har den højeste biodiversitet, og så derefter arbejder med klima som underligger, så får du de bedste samlede resultater.
- Det er lettere at understøtte biodiversitet med klima effekter end klima projekter med store biodiversitetseffekter
- Vi har en biodiversitetsstrategi og en naturpolitik som indarbejder klima. Klima er ikke selvstændig

Mål og strategiske data

- Sikre attraktive natur områder med klima tiltag/ sikre robuste store områder
- DATA DATA DATA
- Strukturer, Grønne og Blå kiler, det grønne Danmarkskort, økologiske forbindelse
- Landskabskarakterer hvor klima kan bruges mere aktivt end andre, kulstoflagring og lavbundskort
- HNV, naturdata

Samarbejdsynergier- italesættelse

- Samarbejde- det overordnede plan
 - Overfladevand
 - Grundvand
 - Miljø
 - Kyst
 - Transport
 - Adfærd
 - Sundhed

- Eksempler på samarbejdsprojekter
- Byudvikling

- Sofiendal enge
- Åbning af Østerå
- Overfladevand "udnyttes" til natur
- Kloak projekter

- Finmaskede stinet
 - Rugbrødstransport- fra bil til ben
 - Adfærd der understøtter en bevidstgørelse
 - Folkesundhed

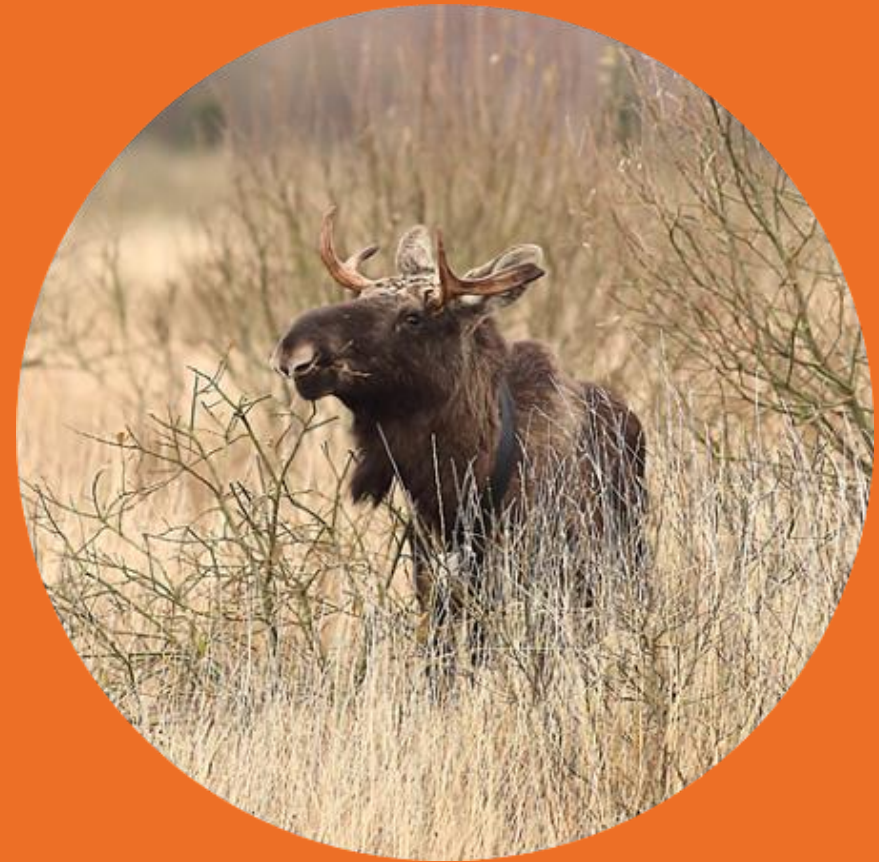
Fokus områder- de lavthængende frugter

- Skov

- Urørte skove: Tiltag som fremmer biomasseophobning og lagring af CO₂ i jorden.
- Traditionel skovrejsning, hvor bearbejdning af jorden minimeres, særligt på CO₂-holdige jorde.
- Fri successionsskov, hvor skoven får lov at komme af sig selv.
 - Mere biodiversitet (og æstetik)

- Naturgenopretning og sammenkædning af natur
 - Fokus på CO₂-holdige tørvejorde, hvor der skal mere fokus på, at jo højere vandstand des mere CO₂ fastholdes.
 - Kystområder- udvidelse/genopretning af strandenge
 - Kvælstofomsætning
 - Udvidelse af natur
- Fri dynamik- beskyttelse af beboede områder
- De hydrologiske tiltag ALENE i Lille Vildmose har medført en reduktion i CO₂ udledning på 10.000 ton årligt- 1% af den årlige CO₂ udledning i Aalborg Kommune (uden Portland)
- HUSK at dokumentere effekterne

- Fremtidige havvandsstigninger, stormflodsscenarier og stigende grundvand gør at naturgenopretningsprojekter skal konsekvensvurderes i forhold til disse
- Dette er særligt aktuelt i kystnære projekter og nogle ådalsprojekter.
 - Man skal sikre sig, at de projekter man laver ikke undermineres af klimaeffekter-vurdere langtidseffekter
 - Plads til at sikre at naturområder har mulighed for at flytte sig i kraft med at vandet stiger

Opmærksomhedspunkter

- Giver tiltagene mening når man ser på biodiversitet og klima sammen?
- Modstridende tiltag?
- Fjernelse af overjord på landbrugsarealer forbindelse med naturgenopretning for at fremme næringsfattige udgangsforhold
 - Giver indsatsen mening ifht natur og klima? Eks. forsøg på at indsætte biodiversitet i klima projekter fremfor omvendt..
 - Hvad med vand? – og så se hvad der kommer? Fremme **sumpskov** fremfor sjælden natur hvis det ikke giver faglig mening at genoprette?

Så for at opsummere

- For at opnå bedste resultater indenfor biodiversitet og klima, tænk i eksisterende natur og vand
- Vi har haft et stort biodiversitetsfokus igennem strategi og politik og den vej igennem, nu en stærk prioritering med klima
 - Udpeg områder med stor biodiversitet, plads til frie dynamikker og naturlige processer, Så kommer klimaeffekten også

Død mose genoplives i Nordjylland

Dræning og dyrkning har ødelagt store dele af den gamle Hals Mose, som engang var frodig højmose. Men nu kan naturen vende tilbage på hele 220 hektar af mosen, som Den Danske Naturfond og Aalborg Kommune sammen vil genskabe.

Mere mose, mere skov og dermed flere levesteder til fantastiske dyr som trane og grønspætte.

Det er nogle af gevinsterne ved at genoprette Hals Mose.

Projektet i Hals Mose er blevet til i et tæt parløb mellem Den Danske Naturfond og Aalborg Kommune, som har samarbejdet om projektet gennem hele 2020.

Naturfonden har købt 180 hektar af Hals Mose, og Aalborg Kommune ejer allerede 40 hektar.

De to områder lægges nu sammen, skovdrift stoppes, landbrugsdrift, gødskning og sprøjtning ophører, og vandet bringes tilbage til mosen ved at stoppe dræning og lukke afvandingskanaler.

"Det er enestående, at vi giver natur og biodiversitet et tiltrængt løft og samtidig yder et meget kontant og positivt bidrag til klimaindsatsen," siger Lauritz B. Holm-Nielsen, formand for Den Danske Naturfond.

Den Danske Naturfond

14 timer · 🌐

ER DET VIRKELIG MULIGT? 🍀 🤔

Kan man både skabe mere plads til mere natur og samtidig hjælpe klimaet? Kan man samtidig sørge for bedre vandmiljø og flere naturoplevelser til alle? JA DA!

🍀 Vi har netop købt Hals Mose i Nordjylland, som nu skal genoprettes. Det gør vi ved at genskabe naturen på 220 hektar af den ellers forsvundne Hals Mose i Nordjylland sammen med Aalborg Kommune. Vi har endda fået PostNord med til at hjælpe. Det er første gang herhjemme, en virksomhed hjælper både dansk natur og klimaet.

🍀 Sammen genopretter vi Hals Mose, så marker bliver til mose igen. Det bliver til mere plads til mange dyr og planter som den flotte trane og kødædende soldug.

🍀 En af landets sidste store sumpbirkeskove bevares for altid. Den bliver nu til urørt skov og dermed vildere levested for smukke fugle som grønspætte samt mange planter, insekter og svampe.

🍀 Det smarte er, at vi samtidig sparer klimaet for 1700 tons CO2 hvert år, når vi genskaber den gamle mose på markerne.

🍀 Vandmiljøet får det også bedre, når landbrugsdriften stopper, og der ikke længere gødes og sprøjtes i mosen.

Her er gevinst på alle hylder!

Læs meget mere her <https://naturfonden.dk/doed-mose-genoplives-i-nordjylland/>

